

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Β. Κωστοπούλου, Α. Μπερκέτη

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Γραφείο Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου
Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Αποκρατικοποιήσεων και Αναδιρθώσεων κ. Γ.
Χριστοδουλάκη

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Σύμβουλοι στα ανωτέρω γραφεία

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 333 2243, 210 3375 904

E-MAIL: vkostopoulou@minfin.gr, a.berketi@minfin.gr .

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου ρυθμίζονται οι παράμετροι και οι διαδικασίες που διέπουν τα παίγνια και στοιχήματα πάσης φύσεως που διενεργούνται είτε με παιγνιομηχανήματα είτε μέσω του διαδικτύου.
Το παρόν σχέδιο νόμου έχει επίσης χαρακτήρα νόμου-πλασίου αφήνοντας στην αρμοδιότητα της υπό σύσταση Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) σημαντικές και ευρείες εκτελεστικές αρμοδιότητες κανονιστικού χαρακτήρα, οι οποίες είναι όμως σαφώς προσδιορισμένες ως προς την έκταση και το περιεχόμενό τους.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

Το σχέδιο νόμου ρυθμίζει θέματα του θεσμικού πλαισίου που αφορά σε άλλες μορφές διενέργειας τυχερών παιγνίων.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Ο κλάδος των ηλεκτρονικών και διαδικτυακών τυχερών παιγνίων προτείνεται να αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης από την ελληνική πολιτεία προκειμένου:

- να ρυθμιστεί το κατακερματισμένο θεσμικό περιβάλλον ελέγχου, εποπτείας και διαχείρισης των παιγνίων στη ελληνική επικράτεια και να αρθούν οι στρεβλώσεις που οδήγησαν στην καταδίκη της Ελληνικής Δημοκρατίας από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- να ασκηθεί περιοριστική πολιτική στα ηλεκτρονικά και διαδικτυακά τυχερά παίγνια τα οποία αυτή τη στιγμή δρουν ανεξέλεγκτα στην χώρα μας και γνωρίζουν αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια.
- να συσταθεί ανεξάρτητος μηχανισμός διαρκούς εποπτείας και ελέγχου της αγοράς και των παρεχόμενων σε αυτήν υπηρεσιών στοχεύοντας στο συστηματικό έλεγχο και παρακολούθησή τους.
- να προστατευθούν οι ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (π.χ. ανήλικοι) από την έκθεση σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις και παράνομες δραστηριότητες.
- να αποτραπεί η εκμετάλλευση των ηλεκτρονικών παιγνίων για εγκληματικούς σκοπούς (π.χ. παράνομο στοίχημα, απάτη, φοροδιαφυγή και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες).
- να προασπισθεί η δημόσια τάξη, η εμπέδωση της νομιμότητας και η προστασία των καταναλωτών και της κοινωνικής ειρήνης.
- να παταχθεί η φοροδιαφυγή από τη συγκεκριμένη αγορά και να εξασφαλισθούν διαφεύγοντα και άλλα σημαντικά νέα έσοδα για το ελληνικό δημόσιο.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

- Η ρύθμιση της σχετικής αγοράς με στόχο την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και ειδικά των νέων ανθρώπων.
- Η προσαρμογή των εθνικών διατάξεων στην κοινοτική νομοθεσία.

- Η ένταξη και παρακολούθηση σε νόμιμο πλέον πλαίσιο των διεξαγόμενων παιγνίων.
- Η δημιουργία ενιαίας εποπτικής αρχής ελέγχου παιγνίων.
- Η διασφάλιση και είσπραξη εσόδων για το κράτος από τη ρυθμιζόμενη λειτουργία της αγοράς. Ειδικά για το 2011 προβλέπεται η συνολική είσπραξη 500 εκατ. ευρώ από την έκδοση αδειών και 200 εκατ. ευρώ από τη συμμετοχή του Δημοσίου στα έσοδα τυχερών παιγνίων. Σημαντικό μέρος από αυτές τις οικονομικές υποχρεώσεις μπορεί να προέλθει από τη ρύθμιση της αγοράς παιγνίων. Επιπλέον σημαντικά έσοδα θα εισρεύσουν στον κρατικό προϋπολογισμό από την πάταξη της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής στο συγκεκριμένο χώρο.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

(α) Οι καταναλωτές, οι οποίοι επιθυμούν να αγοράσουν υπηρεσίες διαδικτυακού στοιχηματισμού, τυχερών και τεχνικών παιγνίων που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου επηρεάζονται άμεσα, ως ωφελούμενοι από τη ρύθμιση της αγοράς, λόγω:

- της θεσμοθέτησης και λειτουργίας Επιτροπής που θα εποπτεύει την αγορά παιγνίων,
- της ύπαρξης συγκεκριμένου νομικού πλαισίου που θα επιτρέπει τη διεξαγωγή παιγνίων μόνο από αδειοδοτημένους φορείς,
- της θεσμοθέτησης κανόνων προστασίας που θα διέπει τις οικονομικές συναλλαγές τους,
- τη θεσμοθέτηση κανόνων υπεύθυνου παιχνιδιού, και κατά συνέπεια την όσο πιο δυνατόν διαφανή λειτουργία των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσα από συγκεκριμένους κανόνες δικαίου.

(β) Οι ενδιαφερόμενοι να βρουν εργασία στο χώρο αυτό ωφελούνται άμεσα λόγω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και αύξησης των ευκαιριών απασχόλησης.

(γ) Οι επιχειρήσεις οι οποίες επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο χώρο υπόκεινται πλέον σε συγκεκριμένο καθεστώς αδειοδότησης και λειτουργίας και επομένως ωφελούνται άμεσα από το συμμάζεμα μιας άναρχης και παράνομης αγοράς η οποία θα διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες, γνωστούς και κοινούς για όλους.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Η καθολική απαγόρευση διενέργειας ηλεκτρονικών τυχερών παιγνίων βάσει του Ν.3037/2002 και η απουσία ικανοποιητικής ρύθμισης και εποπτείας της αγοράς των διαδικτυακών τυχερών παιγνίων εντός της ελληνικής επικράτειας οδήγησε προοδευτικά στο de facto άνοιγμα των σχετικών αγορών με ανεξέλεγκτες διαστάσεις και οικονομικοκοινωνικές συνέπειες.

Ειδικότερα, πολλές αλλοδαπές εταιρείες εκμεταλλευόμενες την απουσία ενιαίας Ευρωπαϊκής ρύθμισης σχετικά με τα τυχερά παίγνια, το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει στα κράτη μέλη που επιλέγουν να εγκατασταθούν και τις δυνατότητες που τους προσφέρει η τεχνολογία, παρέχουν επί μία δεκαετία περίπου εξ αποστάσεως υπηρεσίες ηλεκτρονικών τυχερών παιγνίων στην ελληνική αγορά.

Εκτιμάται ότι αυτή τη στιγμή δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, παράνομα, 10 με 20 χιλιάδες παιγνιομηχανήματα διεξαγωγής τυχερών παιγνίων, 150 χιλιάδες Η/Υ δημόσιας χρήσης με παράνομα προσαρμοσμένα τυχερά παιχνίδια στοιχηματισμού και πάνω από 250 τόποι διαδικτυακού στοιχηματισμού εκ των οποίων περίπου 60 είναι μεταφρασμένοι και στα ελληνικά, πράγμα που σημαίνει ότι δέχονται συστηματικά ελληνικό κοινό.

Ο ετήσιος τζίρος του παράνομου διαδικτυακού στοιχήματος στην Ελλάδα εκτιμάται ότι είναι της τάξεως των 2 δισ. ευρώ, δηλαδή περίπου ισάξιος του επίγειου στοιχήματος του κρατικού μονοπωλίου. Επιπλέον αυτού του ποσού, ο τζίρος στα ανταλλακτήρια στοιχηματισμού, παράνομου πόκερ και παιχνιδιών καζίνο ανέρχεται σε περίπου 1,5-2,0 δισ. ευρώ. Σε αυτά τα ποσά θα πρέπει να προστεθούν και οι τζίροι των μηχανημάτων AWP (Amusements with prizes), VLTs (Video Lottery Terminals) και Η/Υ δημόσιας χρήσης που λειτουργούν με παράνομα παιχνίδια στοιχηματισμού.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Όσον αφορά στο πρόβλημα της απαγόρευσης των τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων σύμφωνα με το ν. 3037/2002 δεν υπάρχει αντίστοιχο ευρωπαϊκό προηγούμενο.

Για τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω διαδικτύου, χώρες όπως η Γαλλία, η Ισπανία, η Δανία, η Ιταλία και η Κύπρος αντιμετώπισαν μόλις πρόσφατα το θέμα αυτό με νομοθετική ρύθμιση για ελεγχόμενο άνοιγμα της συγκεκριμένης αγοράς. Για τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω παιγνιομηχανημάτων το

χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αντιμετώπισης παράνομης αγοράς σε Ευρωπαϊκό επίπεδο θεωρείται η Ιταλία.

Όλα τα τυχερά παιχνίδια, τα παιχνίδια γνώσης καθώς επίσης και τα τεχνικά ψυχαγωγικά και τυχερά ηλεκτρονικά παιχνίδια στην Ιταλία ελέγχονται από την AAMS (Amministrazione Autonoma dei Monopoli di Stato), έναν οργανισμό που λειτουργεί κάτω από την επίβλεψη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και υποστηρίζεται στη λειτουργία του, από το σώμα της Guardia di Finanza (Οικονομική Αστυνομία). Τα τεχνικά ψυχαγωγικά και τυχερά ηλεκτρονικά παιχνίδια λειτουργούσαν στην Ιταλία σε ημι-παράνομο καθεστώς από το 1991. Το 2002, το Ιταλικό Κοινοβούλιο καθόρισε με νόμο τους τύπους των ηλεκτρονικών παιχνιδιών και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους (ποσοστό κέρδους παικτών, προμήθεια πρακτόρων, κλπ). Το 2004 προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός, που αφορούσε στην ανάθεση του σχεδιασμού, της δημιουργίας και της διαχείρισης ενός δικτύου διασυνδεδεμένων μέσω διεξαγωγής ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών. Στον εν λόγω διαγωνισμό επελέγησαν δέκα (10) μεγάλοι φορείς διεξαγωγής χωρίς περιορισμούς στα σημεία πώλησης και στο συνολικό αριθμό τερματικών που θα λειτουργήσουν. Το 2009 η κυβέρνηση της Ιταλίας επέτρεψε την νέου τύπου παιγνιομηχανημάτων στην αγορά, δίνοντας το δικαίωμα στους ήδη κατόχους άδειας λειτουργίας να εγκαταστήσουν τα νέου τύπου παιγνιομηχανήματα. Όλοι οι φορείς διεξαγωγής ζήτησαν το μέγιστο αριθμό παιγνιομηχανημάτων που δικαιούνται και συνολικά αδειοδοτήθηκαν 56.697 παιγνιομηχανήματα. Κάθε φορέας διεξαγωγής κατέβαλε το ποσό των €15.000 ανά παιγνιομηχανήμα. Η εγκατάσταση παιγνιομηχανημάτων στην Ιταλία ξεκίνησε το Μάιο του 2010.

Το παράδειγμα της Ιταλίας επελέγη γιατί θεωρείται ότι το μοντέλο λειτουργίας της εποπτικής της αρχής, AAMS, προσομοιάζει με αυτό που επιδιώκει η παρούσα ρύθμιση και επειδή ο τρόπος αντιμετώπισης της παράνομης αγοράς στην Ιταλία προσομοιάζει με αυτούς των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

I) Έκδοση Αποφάσεων Υπουργού Οικονομικών:

- Απόφαση διορισμού μελών της Ε.Ε.Ε.Π.
- Απόφαση για τη σύσταση Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών (Ε.Ε.Δ.). Η Ε.Ε.Δ. αποτελεί υπηρεσία της Ε.Ε.Ε.Π., μεσολαβεί μεταξύ παικτών και εταιρειών και διαιτητεύει τις μεταξύ τους διαφορές σε πρώτο βαθμό.
- Απόφαση για τη σύσταση «Συμβουλευτικής Επιτροπής Παιγνίων» για την υποβολή προτάσεων προς την Ε.Ε.Ε.Π. για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς και τη διατύπωση απόψεων προς την Ε.Ε.Ε.Π. για τις

κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του νόμου αυτού και του ν. 3229/2004.

- Δυνατότητα έκδοσης απόφασης για το ύψος των τακτικών και πρόσθετων αποδοχών του προσωπικού της Ε.Ε.Ε.Π.
- Απόφαση για την προκήρυξη 4-10 αδειών για τη διενέργεια τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα.
- Απόφαση για την προκήρυξη 15-50 αδειών διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου.
- Απόφαση για τον καθορισμό των ποσών των παραβόλων, τελών και συμμετοχών, καθώς και του χρόνου, της διαδικασίας καταβολής, των οργάνων είσπραξης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας.
- Απόφαση για τον καθορισμό όλων των εγγράφων, μηχανικών ή ηλεκτρονικών μέσων για τη βεβαίωση κάθε φύσης εσόδων του Δημοσίου.
- Απόφαση για το ύψος του ποσοστού επί της συμμετοχής του Δημοσίου με το οποίο χρηματοδοτείται η Ε.Ε.Ε.Π.

II) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις :

- Με Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού για το ύψος του ποσοστού επί της συμμετοχής του Δημοσίου που προορίζεται για κοινωνικές πολιτικές.
- Με Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για εκχώρηση διαδικαστικών ενεργειών σε φορείς του Δημοσίου και ΟΤΑ.

III) Κανονιστικές πράξεις της Ε.Ε.Ε.Π.:

- Κατάρτιση του Οργανισμού της.
- Κατάρτιση Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων.
- Κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας Παιγνίων.
- Καθορισμός ετήσιου τέλους λειτουργίας του καταστήματος.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά στις ατομικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα που φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ν. 2238/1994 (Α' 151), και οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν στη διεξαγωγή τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων καθώς και επιχειρήσεις που θα διεξάγουν τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου ή παιγνιομηχανημάτων. Οι επιχειρήσεις αυτές κατατάσσονται στον

κλάδο των Υπηρεσιών και μπορεί να ασκούν οικονομικές δραστηριότητες όπως εμπόριο, εστίαση, ψυχαγωγία, πρακτόρευση κ.τ.λ.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Ο νόμος Ν.3037/2002 επέβαλε την καθολική απαγόρευση της λειτουργίας της αγοράς τεχνικών και τυχερών παιγνίων πλην των νομίμως διενεργούμενων μέσω νόμιμων καναλιών (πχ καζίνο, ΟΠΑΠ, ΟΔΙΕ). Εντούτοις, εκτιμάται ότι αυτή τη στιγμή δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, παράνομα, 10 με 20 χιλιάδες παιγνιομηχανήματα διεξαγωγής τυχερών παιγνίων 150 χιλιάδες Η/Υ δημόσιας χρήσης με παράνομα προσαρμοσμένα τυχερά παιχνίδια στοιχηματισμού και πάνω από 250 τόποι διαδικτυακού στοιχηματισμού εκ των οποίων περίπου 60 είναι μεταφρασμένοι και στα ελληνικά, πράγμα που σημαίνει ότι δέχονται συστηματικά ελληνικό κοινό.

Ο ετήσιος τζίρος του παράνομου διαδικτυακού στοιχήματος στην Ελλάδα εκτιμάται ότι είναι της τάξεως των 2 δισ. ευρώ, δηλαδή περίπου ισάξιος του επίγειου στοιχήματος του κρατικού μονοπωλίου. Επιπλέον αυτού του ποσού, ο τζίρος στα ανταλλακτήρια στοιχηματισμού, παράνομου πόκερ και παιχνιδιών καζίνο ανέρχεται σε περίπου 1,5-2,0 δισ. ευρώ. Σε αυτά τα ποσά θα πρέπει να προστεθούν και οι τζίροι των μηχανημάτων AWP's (Amusements with prizes), VLT's (Video Lottery Terminals) και Η/Υ δημόσιας χρήσης που λειτουργούν με παράνομα παιχνίδια στοιχηματισμού όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Τέλος, το πρόστιμο που πληρώνει η χώρα για τον Ν.3037/2007 ο οποίος απαγορεύει όλα τα τυχερά και τεχνικά παίγνια ανέρχεται σε 31.536 ευρώ ημερησίως και έχει ξεκινήσει από τον Σεπτέμβρη του 2009. Αυτό σε οικονομικούς όρους σημαίνει 11,5 εκ. ευρώ το χρόνο.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι η επί μακρῶ χρονικό διάστημα απώλεια σημαντικών φορολογικών εσόδων από το κράτος, η αδυναμία ελέγχου της δραστηριότητας των παρόχων ηλεκτρονικών και διαδικτυακών τυχερών παιγνίων και συνεπώς η απουσία προστασίας των Ελλήνων πολιτών και ιδιαιτέρως των ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θα παταχθεί σε μεγάλο βαθμό η παράνομη δραστηριότητα. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων θα ελέγχει με σύγχρονες ηλεκτρονικές μεθόδους την αγορά και θα επιβάλλει υψηλά πρόστιμα σε όσους δεν συμμορφώνονται με τις επιταγές του Νόμου.

Επίσης με το ελεγχόμενο άνοιγμα της αγοράς θα επιτραπεί η λειτουργία κατόπιν αδειοδότησης μόνο ορισμένου αριθμού παιγνιομηχανημάτων και ιστοτόπων (30.000 και 15 έως 50 αντίστοιχα). Η κίνηση αυτή θα οδηγήσει τους παίκτες στους νόμιμους παρόχους, ενισχύοντας παράλληλα τους νομίμως αδειοδοτημένους φορείς να εποπτεύσουν και οι ίδιοι την αγορά για την οποία

θα έχουν καταβάλει σημαντικό οικονομικό τίμημα για την απόκτηση άδειας λειτουργίας.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Πριν από την προτεινόμενη ρύθμιση και βάση του ν. 3037/2002 απαγορευόταν η διεξαγωγή τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων πλην εκείνων που ήταν ήδη αδειοδοτημένα από την Ελληνική Δημοκρατία.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο χώρο των τεχνικών ψυχαγωγικών θα πρέπει να καταβάλουν παράβολο για την έκδοση και την ανανέωση της άδειας διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα καθώς και για τη λειτουργία των παιγνιομηχανημάτων αυτών. Επίσης παράβολο καταβάλλεται για την πιστοποίηση παιγνίων, παιγνιομηχανημάτων και καταστημάτων στα οποία διεξάγονται τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια.

Το ύψος των παραβόλων δεν προσδιορίζεται στην προτεινόμενη ρύθμιση αλλά δίνεται η εξουσιοδότηση στην Εποπτική Αρχή να το προσδιορίσει. Ως εκ τούτου το κόστος της εγκατάστασης δεν μπορεί να εκτιμηθεί ποσοτικά.

Το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο χώρο των τυχερών παιγνίων υπό την επιπρόσθετη απαραίτητη προϋπόθεση ότι έχουν λάβει άδεια μέσα από διεθνή διαγωνισμό που θα προκηρύξει η Ελληνική Δημοκρατία και συγκεκριμένα το Υπουργείο Οικονομικών.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Δεν έχει εφαρμογή.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Η προτεινόμενη ρύθμιση βάζει τάξη στην υφιστάμενη άναρχη και ανεξέλεγκτη αγορά παιγνίων μέσω της διαδικασίας αδειοδότησης για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα και το διαδίκτυο. Βασική αρχή της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η επιδίωξη της λειτουργίας μιας ανταγωνιστικής αγοράς μέσω αδειοδότησης περισσότερων των μία επιχειρήσεων.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Το ύψος του κόστους των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για τη νόμιμη λειτουργία μιας επιχείρησης η οποία επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στο χώρο προσδιορίζεται από την αρμόδια Εποπτική Αρχή (Ε.Ε.Ε.Π.).

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Δεν έχει εφαρμογή.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Από τη συγκεκριμένη ρύθμιση προβλέπεται μία εφάπαξ επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού προκειμένου να καλυφθεί το πρώτο έτος λειτουργίας της εποπτικής αρχής.

Τα οικονομικά οφέλη τα οποία αναμένεται να προέλθουν από αυτή τη ρύθμιση θα προκύψουν από τις εξής πηγές:

- α) την πώληση αδειών,
- β) την οικονομική συμμετοχή του Δημοσίου στη δραστηριότητα των φορέων,
- γ) την επιβολή αυτοτελούς φορολογίας στα κέρδη των παικτών, και
- δ) τη φορολογία (άμεση και έμμεση) των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται νομίμως στο χώρο.

Τα οφέλη αυτά, πλην του (α) που είναι εφάπαξ, θα έχουν χρονική διάρκεια πέραν του έτους 2011 και στο διηνεκές.

Ειδικότερα:

- α) Η ρύθμιση προβλέπει την πώληση μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας:
- 4-10 αδειών για 30.000 παιγνιομηχανήματα συνολικά.
  - 15 έως 50 άδειες διαδικτύου.

Η αξία της πώλησης των ανωτέρω αδειών θα προσδώσει στον κρατικό προϋπολογισμό του 2011 εφάπαξ έσοδα, τα οποία αναμένονται να καλύψουν μεγάλο μέρος των 500 εκατ. ευρώ που προβλέπεται στον κρατικό προϋπολογισμό.

β) Από το ελεγχόμενο άνοιγμα της αγοράς αυτής, ο κρατικός προϋπολογισμός από εδώ και εφεξής θα ενισχύεται ετησίως με έσοδα που θα προκύπτουν από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην αγορά παιγνίων. Τα οικονομικά οφέλη υπολογίζονται σε τριάντα τοις εκατό (30%) επί του μικτού κέρδους και αφορά τα ποσά που προέρχονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας για τα λοιπά τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω του διαδικτύου.

Δεδομένου ότι η παράνομη αγορά τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα ανέρχεται σε τουλάχιστον 4 δισ. ευρώ ετησίως και με τις παραδοχές ότι η αδειοδότηση θα ολοκληρωθεί έγκαιρα μέσα στο έτος και ότι η Εποπτική Αρχή θα φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα στην πάταξη και άρα στη διοχέτευση της παράνομης δραστηριότητας στους νόμιμους παρόχους, υπολογίζεται ότι η συμμετοχή του Δημοσίου μπορεί να καλύψει σημαντικό τμήμα των 200 εκ. ευρώ που προβλέπει ο κρατικός Προϋπολογισμός για το 2011.

γ) Τα κέρδη των παικτών από τη διεξαγωγή στην Ελλάδα τυχερών παιγνίων που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου υποβάλλονται σε αυτοτελή φορολόγηση και αποδίδονται στο Δημόσιο κάθε μήνα από τους κατόχους των αδειών. Το ύψος του φορολογικού συντελεστή ανέρχεται σε δέκα τοις εκατό (10%). Τηρουμένων των παραδοχών της παραγράφου (β), το οικονομικό όφελος για τον κρατικό προϋπολογισμό μπορεί να ξεπεράσει τα 200 εκ. ευρώ ετησίως.

δ) Έσοδα από τη φορολόγηση κερδών που προκύπτουν από την εκμετάλλευση παιγνίων και την είσπραξη φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) όπως προβλέπονται από τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος και του Κώδικα ΦΠΑ αντίστοιχα.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Ισχύει ότι έχει αναλυθεί στην παράγραφο 3.8.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά:

- Διασφάλιση διαφάνειας και φερεγγυότητα διεξαγωγής των παιγνίων.
- Διατήρηση σε ανεκτά επίπεδα της συμμετοχή των πολιτών στα τυχερά παίγνια και αποτροπή της υπέρμετρης σπατάλης χρημάτων.
- Διασφάλιση ότι τα ψυχαγωγικά-τεχνικά παίγνια, τα τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα και τα παίγνια μέσω του διαδικτύου οργανώνονται και διεξάγονται σύμφωνα με το νόμο, τους κανόνες του υπεύθυνου παιχνιδιού και δεν εκτρέπονται προς παράνομη εκμετάλλευση και αισχροκέρδεια.
- Προστασία των καταναλωτών των σχετικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα των ανηλίκων και άλλων ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού από τον εθισμό που μπορεί να υποστούν.

- Αποτροπή της μετατροπής των ψυχαγωγικών-τεχνικών παιγνίων σε παράνομα τυχερά παίγνια.
- Να κατευθυνθεί η στοιχηματική δραστηριότητα σε νόμιμους και ελέγξιμους παρόχους, ώστε να περιοριστεί και προοπτικά να εξαλειφθεί το παράνομο παίγνιο και τα ποινικά αδικήματα που υποθάλπει (απάτη, φοροδιαφυγή, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές πράξεις, κλπ).

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Οι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τεχνικών – ψυχαγωγικών παιγνίων θα μπορέσουν να λειτουργήσουν σε ένα σαφές και ορισμένο θεσμικό πλαίσιο, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του κοινοτικού δικαίου.

Οι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τυχερών παιγνίων θα μπορέσουν να λειτουργήσουν νόμιμα, σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις του κοινοτικού δικαίου.

Οι παίκτες θα προστατεύονται από συγκεκριμένες εθνικές ρυθμίσεις.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση:

- Ρύθμιση της αγοράς παιγνίων και προστασία των παικτών, ιδιαίτερα των ανηλίκων.
- Ένταξη σε πλαίσιο εποπτείας μιας αγοράς εκτός εθνικών ρυθμίσεων, που υφίσταται και αφορά χιλιάδες παίκτες.
- Είσπραξη εσόδων πάνω από 1 δισ. ευρώ σε διάστημα 2-3 ετών, ποσό που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο της περικοπής των μισθών και των συντάξεων, ή στο 100% της περικοπής του ΠΔΕ.
- Είσπραξη δημοσίων εσόδων από το διαδικτυακό στοίχημα για τα ποσά που στοιχηματίζονται από την Ελλάδα.
- Χρηματοδότηση σημαντικών κοινωνικών πολιτικών, για άτομα με αναπηρίες, για την καταπολέμηση της ανεργίας κ.α. με διάθεση ποσοστού τουλάχιστον 20% από τη συμμετοχή του Δημοσίου στα έσοδα.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη:

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θεσπίζει νέες διαδικασίες αδειοδότησης και πιστοποίησης, αλλά δεν αφορά σε υφιστάμενη παροχή υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

Θεσπίζει επίσης την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, υπηρεσία της Ε.Ε.Ε.Π., που μεσολαβεί μεταξύ παικτών και εταιρειών και διαιτητεύει τις μεταξύ τους

διαφορές σε πρώτο βαθμό, προκειμένου να αποτραπεί επιβάρυνση ύλης του δικαστικού κλάδου.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες:

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου δεν ρυθμίζει υφιστάμενες διοικητικές διαδικασίες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων:

Η βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης και η διαφάνεια των δημοσιονομικών εσόδων συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει):

Επειδή το παρόν σχέδιο νόμου δεν έχει άμεση επίπτωση στο φυσικό περιβάλλον δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν άμεσα στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης. Η θέσπιση διαδικασιών αδειοδότησης, πιστοποίησης, εποπτείας, ελέγχου και κυρώσεων αναμένεται να επιφέρει αύξηση των αρμοδιοτήτων της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά να επιτρέψει τη θεσμοθετημένη αντιμετώπιση θεμάτων που βρίσκονταν για πολλά έτη εκτός νομοθετικών ρυθμίσεων.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν):

Δεν υπάρχουν άμεσα αναμενόμενες συνέπειες για τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης. Προβλέπεται ωστόσο μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς δίκες που αφορούν τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 5 του Συντάγματος.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Σε εθνικό επίπεδο το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει ήδη κρίνει με την 2144/2009 απόφασή του ότι η απαγόρευση του ν. 3037/2002 (Α' 174) για τα τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια αντιβαίνει στις διατάξεις της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπεία της απόφασης C-65/2005 απόφασης του Δ.Ε.Κ. (βλ. επόμενο σημείο 7.3).

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.).

Σήμερα δεν υπάρχει κοινοτική ρύθμιση αναφορικά με τον τομέα των τυχερών παιγνίων. Υπάρχει όμως βούληση σχετικής θεσμοθέτησης και ήδη ετοιμάζεται πράσινη βίβλος σχετικά με το διαδικτυακό στοίχημα.

Το Δ.Ε.Κ. έχει κρίνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει, για τη σχετική εθνική νομοθεσία, να τηρούν τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα των άρθρων 43 για την ελευθερία εγκαταστάσεως, 49 για την ελευθερία παροχής υπηρεσιών και 82 και 86 για τον ελεύθερο ανταγωνισμό (νυν αντίστοιχα άρθρα 49, 56, 101 και 106 της Συνθήκης Λ.Ε.Ε.).

Με βάση τα ανωτέρω άρθρα 43 και 49, η Ελλάδα καταδικάστηκε για την ψήφιση του ν. 3037/2002 με την C-65/2005 απόφαση του Δ.Ε.Κ. και πληρώνει, κατ'εφαρμογή της C-109/2008 απόφασης του Δ.Ε.Κ. από τον Ιούνιο 2009 ημερήσιο πρόστιμο ύψους 31.536 ευρώ.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δεν υπάρχουν.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Πρωταρχικό λόγο στο σχεδιασμό και στη γενική εφαρμογή των διατάξεων για τα τεχνικά-ψυχαγωγικά και για τα τυχερά παίγνια έχει το Υπουργείο Οικονομικών. Άλλα υπουργεία εμπλέκονται στο μέτρο που είναι αρμόδια για έλεγχο ή ειδικές ρυθμίσεις που ισχύουν αναφορικά με τα στο σχέδιο νόμου ρυθμιζόμενα ζητήματα.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

- Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού,
- Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων και Αναδιαρθρώσεων
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους,
- Γενική Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος,
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Η συνολική εφαρμογή του σχεδίου νόμου αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών, μέσω της Ε.Ε.Ε.Π. Ωστόσο, για την άσκηση επιμέρους αρμοδιοτήτων ή ελέγχων προβλέπεται η συνεργασία με άλλους φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα ή άλλων εθνικών ή διεθνών αρχών, ή η εκχώρηση διαδικαστικών ενεργειών σε Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ169/13-1-2010 (Β' 19) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη
Δεν προβλέπεται η σύσταση σχετικού φορέα ή υπηρεσίας.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Για τη σύνταξη του σχεδίου νόμου ακολουθήθηκε το εγχειρίδιο οδηγιών της ΚΕ.Ν.Ε.

Το σχέδιο νόμου θα εξεταστεί από την ΚΕ.Ν.Ε. στη συνεδρίαση της 17^{ης} Μαρτίου 2011 και οι παρατηρήσεις που θα γίνουν θα ενσωματωθούν στο προς ψήφιση κείμενο.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει τα άρθρα 37 και 38 με μεταβατικές και λοιπές διατάξεις, όπου αναφέρονται ρητά οι άμεσες τροποποιήσεις. Οι ρητά τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις αναφέρονται στον επισυναπτόμενο πίνακα τροποποιούμενων – καταργούμενων διατάξεων.

Δεν υπάρχει κώδικας συναφών ρυθμίσεων, υπάρχουν όμως επιμέρους νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν τα τυχερά παίγνια όπως η νομοθεσία για την ΟΠΑΠ Α.Ε., για τα καζίνο και την Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Με το παρόν σχέδιο νόμου ρυθμίζονται παράμετροι και διαδικασίες που διέπουν τα τεχνικά-ψυχαγωγικά και τυχερά παίγνια, καθώς και τα στοιχήματα, που διενεργούνται είτε με παιγνιομηχανήματα είτε μέσω του διαδικτύου με τελικό στόχο να μεταφερθεί στο πεδίο ελεγχόμενης νομιμότητας μια δραστηριότητα που ασκείται ανεξέλεγκτη. Λόγω της βούλησης για διασφάλιση της προστασίας του κοινωνικού συνόλου, τίθενται νέες ρυθμίσεις και προβλέπεται η έκδοση επιπλέον ρυθμίσεων με αποφάσεις των αρμοδίων υπουργών, της Ε.Ε.Ε.Π. καθώς και με τους Κανονισμούς αυτής.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Στόχος του νομοθέτη είναι η ρητή τροποποίηση υφισταμένων ρυθμίσεων.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Εκτεταμένη διαβούλευση πραγματοποιήθηκε για τη διαμόρφωση των θέσεων του Υπουργείου Οικονομικών με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Τομέα. Μέσα από τη διαδικασία ανοιχτής διαβούλευσης ζητήθηκε δύο φορές η έγγραφη κατάθεση των απόψεων των φορέων του ιδιωτικού τομέα τόσο επί των βασικών αρχών όσο και επί των ειδικότερων διατάξεων του Σχεδίου Νόμου. Σε συνεργασία με τους δημόσιους φορείς που κλήθηκαν να εκφράσουν απόψεις (Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, επιμέρους Διευθύνσεις και Ειδικές και Γενικές Γραμματείες του Υπουργείου Οικονομικών) και με τους ιδιωτικούς φορείς που εξέφρασαν άποψη, έγινε προσεκτική μελέτη και επεξεργασία των επί μέρους άρθρων, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματική ρύθμιση της αγοράς παιγνίων προς όφελος του Ελληνικού Δημοσίου και των Ελλήνων πολιτών.

Οι ιδιωτικοί φορείς που μετείχαν αυτοβούλως στη διαδικασία παρατίθενται αναλυτικά στην παράγραφο 10.2.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

1. Το γενικό πλαίσιο της νομοθετικής ρύθμισης αναρτήθηκε στο διαδίκτυο (www.opengov.gr) την 26/08/2010 και η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής σχολίων έκλεισε στις 12/09/2010. Τα συνολικά σχόλια ανήλθαν σε 1513, μεγάλο μέρος των οποίων αφορούσε το διαδικτυακό στοίχημα και ειδικότερα την κατάθεση απόψεων σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης της αγοράς και την αποφυγή δημιουργίας κρατικού μονοπωλίου. Συμμετέχοντες στην διαβούλευση αυτή ήταν πολίτες, φορείς και εταιρείες από την Ελλάδα και το εξωτερικό (βλ. παρ. 3).

2. Εν όψει της προετοιμασίας της νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη ρύθμιση της αγοράς των παιγνίων διοργανώθηκε, την Τρίτη 21 Σεπτεμβρίου 2010, ημερίδα από το υπουργείο Οικονομικών, για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ανοιχτής διαβούλευσης, που ολοκληρώθηκε στις 12.9.2010. Στην ημερίδα παρευρέθησαν οι υπουργοί Οικονομικών και Πολιτισμού & Τουρισμού, καθώς και υψηλόβαθμα στελέχη των υπουργείων τους. Επίσης παρευρέθησαν περισσότερα από 150 άτομα που εκπροσωπούσαν 15 εταιρείες που ενδιαφέρονται να επενδύσουν στη συγκεκριμένη αγορά, όλα τα Ελληνικά Καζίνο, η ΟΔΙΕ Α.Ε., σύλλογοι εργαζομένων, ομοσπονδίες επαγγελματιών, δημοσιογράφοι, χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι, δικηγόροι και ιδιώτες και άλλοι ενδιαφερόμενοι. Επίσης, εκπροσωπήθηκαν και συμμετείχαν με ομιλίες που εξέφραζαν θέσεις επί του σχεδίου νόμου, Ευρωπαϊκοί οργανισμοί όπως η General European Gaming and Betting Association, και η European Lotteries,

συνδικαλιστικοί φορείς όπως το Συντονιστικό Όργανο Φορέων Ηλεκτρονικών Παιγνίων Ελλάδας και ο Ο.Σ.Η.Π.Ε., η ΟΠΑΠ Α.Ε., εκπρόσωπος των Ελληνικών Καζίνο, το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου & Επικεφαλής της Δράσης Ενημέρωσης Saferinternet.gr και άλλοι.

3. Το πλαίσιο της νομοθετικής ρύθμισης αναρτήθηκε για δεύτερη φορά στο διαδίκτυο (www.opengon.gr) την 26/01/2011 και η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής σχολίων έκλεισε στις 31/01/2011. Τα συνολικά σχόλια ανήλθαν σε 682.

Σχόλια κατατέθηκαν από πολίτες, εταιρείες εγχώριες και διεθνείς, συλλογικούς και κοινωνικούς φορείς, πράκτορες και εργαζόμενους στα κρατικά μονοπώλια (βλ. παρ. 3).

Όλα τα σχόλια συμφωνούν ως προς τη χρησιμότητα του σχεδίου νόμου, το δέχονται κατ'αρχήν, το αντιμετωπίζουν θετικά και προτείνουν επί μέρους αλλαγές για τη βελτίωση συγκεκριμένων διατάξεων. Κάποιες οργανώσεις, ιδίως εργαζομένων σε υφιστάμενους φορείς τυχερών παιγνίων εξέφρασαν σφοδρή αντίθεση στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς αυτών και φόβους για κοινωνικό και οικονομικό κίνδυνο. Τα κύρια σημεία της διαβούλευσης παρατίθενται στην παράγραφο 10.3 του παρόντος. Για τα αναλυτικά αποτελέσματα της διαβούλευσης, έχει συνταχθεί έκθεση δημόσιας διαβούλευσης.

Οι φορείς που μετείχαν στις ανωτέρω διαδικασίες είναι (αλφαβητικά):

- Alderney Gambling Control Commission (AGCC)
- Atlantic lottery
- Betfair
- Betsson
- Bwin
- Centric A.E. & Sportingbet PLC
- Cherryforetagen
- Demco & SportDay
- Dictao
- Escape Games
- European Gaming & Betting Association (EGBA)
- Gaming Laboratories International (GLI)
- IGT Europe B.V. (International Game Technology)
- KPMG
- Pan European Game Information (PEGI)
- PokerStars
- Pokerkings

- PMU
- REEL (Rational Entertainment Enterprises Ltd)
- Remote Gambling Association
- Scientific Games International
- SISAL S.p.A.
- Stanleybet International
- Star Investments S.A.
- Tatts Group & Max Gaming
- Techlink Entertainment
- William Hill
- ΑΤΛΑΣ (Πανελλήνιος Σύλλογος Κατασκευαστών, Εισαγωγέων, Αιθουσαρχών, Συντηρητών, Εκμεταλλευτών Ηλεκτρονικών παιχνιδιών)
- Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου
- Ένωση Κατασκευαστών Ηλεκτρονικών Παιγνίων
- Ένωση Καφενείων
- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
- Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
- Κίνηση Πολιτών για τον Περιορισμό των Τυχερών Παιχνιδιών
- Καζίνο Λουτρακίου, Πάρνηθας, Θεσσαλονίκης, Ρίο, Ρόδου, Πόρτο Καρράς, Ξάνθης, Σύρου και Κέρκυρας
- Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (Ο.Δ.Ι.Ε)
- Ο.Κ.Ε. - Σ.Ε.Κ.Ε.Π. - Α.Τ.Λ.Α.Σ. - Σ.Τ.Ε.ΗΛ.Π.Ε. - Σ.Τ.Ε.ΗΛ.Π.Δ.Ε. - Σ.Τ.Ε.ΗΛ.Π.Β.Ε. - Σ.Ε.Η.Π. - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ - ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΠΑΙΓΝΙΩΝ Ν. ΑΧΑΪΑΣ.
- Ο.Σ.Η.Π.Ε. (ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ)
- ΟΠΑΠ ΑΕ
- ΠΟΕΠΠΠ (Ομοσπονδία Πρακτόρων ΟΠΑΠ)
- Σ.Ε.Η.Π (Σύλλογος Ελλήνων Κατασκευαστών Εμπόρων Παιχνιδιών)
- Σ.Ε.Κ.Ε.Π. (Σωματείο εργαζομένων στα Ηλεκτρονικά Παιχνίδια)
- Σ.Τ.Ε.ΗΛ.Π.Ε (Σωματείο Τεχνικών Ηλεκτρονικών Παιγνιδιών Ελλάδας)
- Σύνδεσμος Εισαγωγέων & Κατασκευαστών Ταμειακών Συστημάτων και άλλοι φορείς.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Όλα τα σχόλια συμφωνούν ως προς τη χρησιμότητα του σχεδίου νόμου, το δέχονται καταρχήν, το αντιμετωπίζουν θετικά και προτείνουν επί μέρους αλλαγές για τη βελτίωση συγκεκριμένων διατάξεων.

Κάποιες οργανώσεις, ιδίως εργαζομένων σε υφιστάμενους φορείς τυχερών παιγνίων εκφράζουν σφοδρή αντίθεση στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς αυτών και φόβους για κοινωνικό και οικονομικό κίνδυνο.

Ειδικότερα

α) Σχόλια σχετικά με τη δημιουργία και λειτουργία της Ε.Ε.Ε.Π.:

Όλοι οι φορείς ήταν θετικοί με τη σύσταση ενιαίας εποπτικής αρχής και οι περισσότεροι χαιρέτησαν την πρόταση σύστασης ανεξάρτητης διοικητικής Αρχής. Προβληματισμός υπήρξε σχετικά με την ασάφεια του νόμου όσον αφορά στις επιμέρους αρμοδιότητες και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Προτάθηκε η συνεργασία της Ε.Ε.Ε.Π. με ειδικευμένους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς προκειμένου να διευκολυνθεί η άμεση και να ενισχυθεί η αποτελεσματική λειτουργία της. Από την αποτελεσματικότητα της εποπτικής αρχής θα εξαρτηθεί το μέγεθος της συμμετοχής στη διαδικασία αδειοδότησης και η επιτυχία της διαδικασίας αυτής.

β) Σχόλια σχετικά με τους όρους συμμετοχής των παικτών:

Αρκετοί συμμετέχοντες στη διαβούλευση θεωρούν ότι τα πέντε ευρώ είναι υψηλό κόστος συμμετοχής και ενέχει σοβαρούς οικονομικούς κινδύνους για τους παίκτες. Προτείνουν να μειωθεί σε 2 ευρώ. Πρόταση υπήρξε για θέσπιση κοινού ορίου ηλικίας για τη συμμετοχή των ενηλίκων παικτών τόσο στα καζίνο όσο και στους χώρους διεξαγωγής τυχερών παιγνίων ή κατάργηση του ορίου των 23 ετών στα καζίνο. Επίσης ζητήθηκε να προβλεφθεί εισιτήριο πρόσβασης στους χώρους διεξαγωγής τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα για λόγους ίσης μεταχείρισης με τα καζίνο ή μηδενισμός εισιτηρίων εισόδου στα καζίνο.

γ) Σχόλια σχετικά με την αδειοδότηση τυχερών παιγνίων που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα:

Προτροπή για να μην αποκλεισθούν οι Έλληνες κατασκευαστές τυχερών παιγνιομηχανημάτων τύπου AWP (Amuzements With Prizes) από την πρόσβαση σε άδειες. Αίτημα αναθεώρησης του μέγιστου αριθμού παιγνιομηχανημάτων, για μεν τα τεχνικά προς τα πάνω, για δε τα τυχερά προς τα κάτω. Αίτημα για θέσπιση απαγορεύσεων συστέγασης καταστημάτων στο ίδιο κτιριακό συγκρότημα για λόγους αποφυγής δημιουργίας μικρών καζίνο.

δ) Διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου και Αδειοδότηση:

Οι περισσότεροι φορείς στη διαβούλευση έκριναν ότι είναι θετικό βήμα η προώθηση ρυθμίσεων για να ένταξη των τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου σε καθεστώς νομιμότητας. Συγκεκριμένοι φορείς υποστήριξαν τη διατήρηση του μονοπωλίου υπέρ του ΟΠΑΠ με την αιτιολογία ότι ο Οργανισμός φορολογείται και δίνει εργασία. Αναφορικά με την αδειοδότηση, υποστηρίχθηκε ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει περιορισμός στον αριθμό αδειών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου. Επίσης ζητήθηκε να διευκρινιστεί εάν κάθε άδεια καλύπτει όλα τα είδη διαδικτυακών παιγνίων ή μερικά, και τέθηκε η ανάγκη δημιουργίας θέσεων εργασίας μέσα από αυτή τη διαδικασία. Τέλος επισημάνθηκε από κάποιους συμμετέχοντες ότι θα πρέπει να διαγραφούν οι βάσεις δεδομένων φορέων που παρέχουν χωρίς άδεια από το ελληνικό κράτος πρόσβαση σε τυχερά παίγνια, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία αθέμιτου πλεονεκτήματος υπέρ των ήδη δραστηριοποιούμενων παρόχων.

ε) Παράβολα, τέλη, συμμετοχές Δημοσίου και Φόροι

Οι περισσότεροι φορείς που εκπροσωπούσαν διαδικτυακές εταιρείες, θεώρησαν ότι το 6% επί του κύκλου εργασιών είναι υπερβολικά υψηλό, δεν επιτρέπει την απόσβεση του κόστους της επένδυσης εντός των χρονικών περιθωρίων της άδειας και μειώνει δραστικά την απόδοση στον παίκτη. Στα τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια το 6% εξαφανίζει κάθε προοπτική κέρδους και οδηγεί σε κλείσιμο επιχειρήσεων. Επίσης θεωρήθηκε ότι για τα τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια, τα προτεινόμενα τέλη είναι πάρα πολλά και καθιστούν αποτρεπτική τη λειτουργία των χώρων των τεχνικών - ψυχαγωγικών παιγνίων και των ίντερνετ καφέ. Τέλος, εκφράστηκαν επιφυλάξεις σχετικά με τη φορολόγηση των παικτών λέγοντας ότι θα τους αποτρέψει από τη συμμετοχή στο νόμιμο στοίχημα και γενικότερα οι φορείς (εταιρείες κυρίως) συμφώνησαν ότι οι πολλές επιβαρύνσεις θα αποτρέψουν την ένταξη στο νόμιμο τυχερό παίγνιο.

στ) Διοικητικές και Ποινικές κυρώσεις

Μεγάλος αριθμός διαβουλευομένων χαιρέτησε τις προτάσεις διοικητικών και ποινικών κυρώσεων και προέτρεψε για αυστηρότερο πλαίσιο. Τα σχόλια των εταιρειών επικεντρώθηκαν στην αυστηρότητα των κυρώσεων η οποία κατ' αυτούς οδηγεί σε ποινικοποίηση του κλάδου των παιγνίων.

Για τα αναλυτικά αποτελέσματα της διαβούλευσης, έχει συνταχθεί έκθεση δημόσιας διαβούλευσης.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Η Ε.Ε.Ε.Π. παρακολουθεί τις εξελίξεις του τομέα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και συνεργάζεται με άλλους αρμόδιους φορείς του τομέα των παιγνίων.

Προβλέπεται η θέσπιση και λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Παιγνίων, που στελεχώνεται από εκπροσώπους των κυρίων φορέων της ελληνικής αγοράς παιγνίων και συνδράμει την Ε.Ε.Ε.Π.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Το σχέδιο νόμου ρυθμίζει την αγορά τεχνικών – ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα και μέσω του διαδικτύου. Σε αυτόν εντάχθηκαν οι παρακάτω τρεις «άλλες διατάξεις» που αφορούν των τομέα των τυχερών παιγνίων:

- Για τη διεξαγωγή οιαδήποτε τυχερού παιγνίου, όπως αυτό περιγράφεται στην περ. β του άρθρου 1 από τηλεοπτικά μέσα, στα οποία οι παίκτες συμμετέχουν είτε αυτοπροσώπως, είτε με τηλεφωνική συμμετοχή, είτε με συμμετοχή μέσω του διαδικτύου, απαιτείται πλέον ειδική άδεια η οποία χορηγείται από την Ε.Ε.Ε.Π., μετά από σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.).
- Διαλαμβάνονται οι άμεσα αναγκαίες νομοθετικές τροποποιήσεις σε σχέση με κρίσιμες διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία της Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε. και θεσπίζονται από τον αναγκαστικό νόμο 598/1968 (Α' 256), που αποτελεί τον ιδρυτικό νόμο του ΟΔΙΕ. Η πλειονότητα των διατάξεων του νόμου αυτού, που αφορούν στην διοικητική οργάνωση κλπ. του ΟΔΙΕ ήδη έχουν τεθεί εκτός ισχύος και δεν εφαρμόζονται, ιδίως μετά τη μετατροπή του ΟΔΙΕ σε ανώνυμη εταιρεία.
- Τροποποίηση του ορίου ηλικίας εισόδου πρόσβασης σε καζίνο για άτομα που έχουν συμπληρώσει το 21^ο έτος της ηλικίας τους.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

- Το Ε.Σ.Ρ. έχει γίνει τα τελευταία χρόνια αποδέκτης διαμαρτυριών για ελλιπή ενημέρωση ή καταχρηστικούς όρους από συμμετέχοντες σε τυχερά παίγνια στα τηλεοπτικά μέσα είτε αυτοπροσώπως, είτε τηλεφωνικά. Ελλείψει ρητής σχετικής διάταξης τίθεται γενικό πλαίσιο αδειοδότησης από την Ε.Ε.Ε.Π., μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ.
- Οι τροποποιούμενες ρυθμίσεις για την ΟΔΙΕ Α.Ε. και για τα καζίνο έχουν θεσπιστεί με νόμο, συνεπώς μπορούν να τροποποιηθούν μόνο με νόμο.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

- Η Ε.Ε.Ε.Π. αποτελεί το φύλακα των υποχρεώσεων αναφορικά με τον τομέα των τυχερών παιγνίων. Η διάταξη του άρθρου 35 για τη διεξαγωγή

τυχερών παιγνίων από ραδιοτηλεοπτικά μέσα, εντάσσεται στην προσπάθεια προστασίας των παικτών και αντιμετώπισης κάποιων καταχρηστικών πρακτικών.

- Οι διατάξεις για την ΟΔΙΕ Α.Ε. (άρθρο 36) και για τα καζίνο (άρθρο 38 παρ. 5) αποτελούν τροποποιήσεις επί μέρους διατάξεων, που δεν μπορούν να αποτελέσουν αυτοτελές σχέδιο νόμου.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι αναμενόμενες συνέπειες των διατάξεων αυτών εντάσσονται στις συνέπειες που αναφέρθηκαν στα σχετικά σημεία του Α' μέρους.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Η Ε.Ε.Ε.Π. κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται με το νόμο αυτό και, κατά το μέρος όπου διατηρείται η αρμοδιότητά τους, οι ήδη υφιστάμενες εποπτικές αρχές και φορείς.

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

Οι διατάξεις για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων από ραδιοτηλεοπτικά μέσα και για την Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε. περιέχονται στο σχέδιο νόμου που αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 26/01/2011.

Η μείωση του ορίου ηλικίας για την είσοδο στο καζίνο αποτελεί πάγιο αίτημα των φορέων του κλάδου.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

Εκτιμάται ότι το Ε.Σ.Ρ. πρέπει να δραστηριοποιηθεί εντατικότερα στον τομέα της διεξαγωγής τυχερών παιγνίων από ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Προτάθηκε ενοποίηση των φορολογικών υποχρεώσεων της ΟΔΙΕ Α.Ε. και δυνατότητα εγκατάστασης παιγνιομηχανημάτων σε χώρους της.

Η αυστηρή τήρηση των ορίων ηλικίας για πρόσβαση σε χώρους συμμετοχής σε τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα, καθώς και η αύξηση του αρχικού ορίου (18 έτη) αποτελεί από την αρχική διαβούλευση του προσχεδίου νόμου αίτημα σημαντικής μερίδας των συμμετεχόντων. Το 21^ο έτος της ηλικίας θεωρείται επαρκές κριτήριο τόσο ωριμότητας, όσο και οικονομικής δυνατότητας συμμετοχής του παίκτη.